Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Valtiovarainvaliokunnan
työ- ja elinkeinojaosto 22.9.2017
Talousjohtaja Mika Niemelä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Pääluokan määrärahojen kehitys

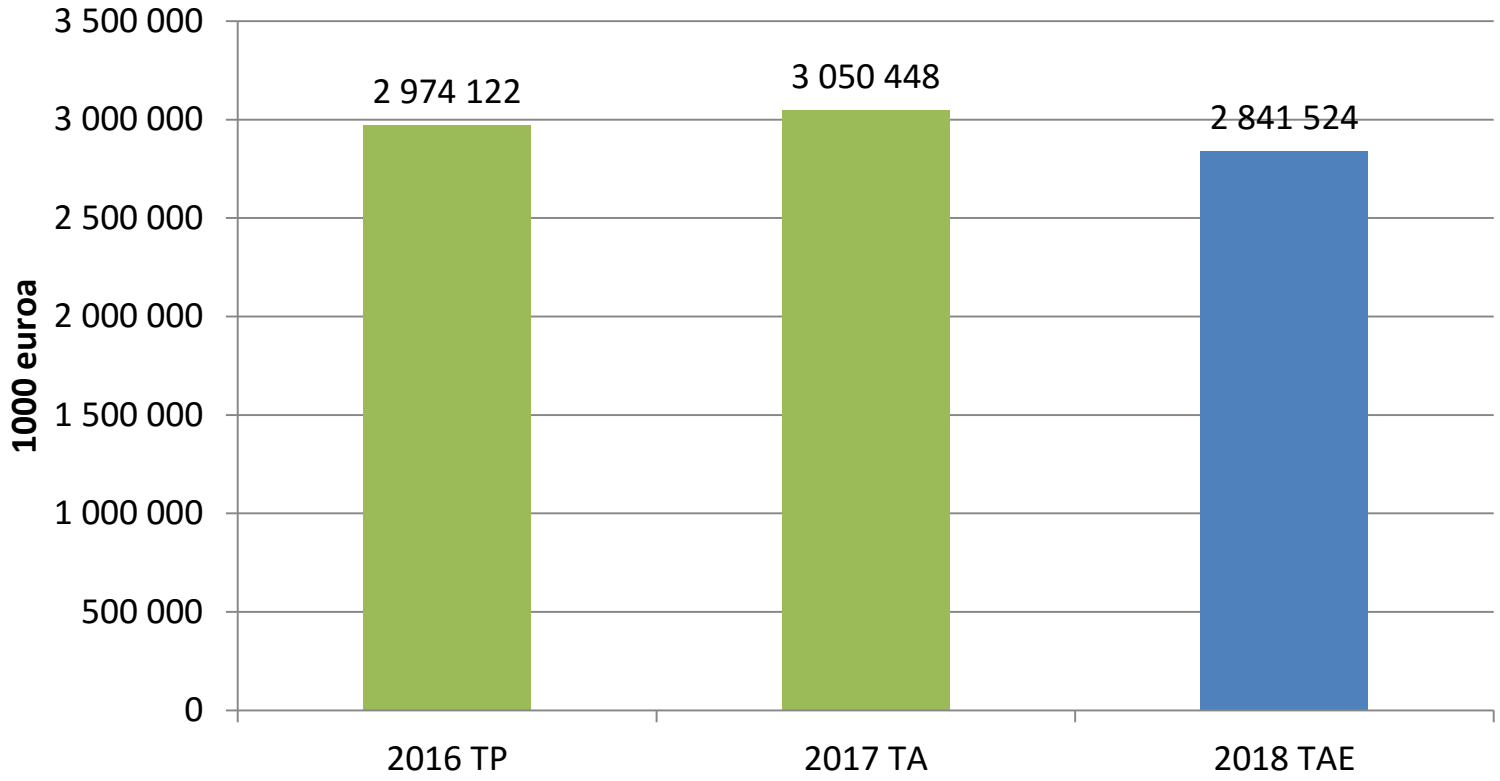

Pääluokan menot politiikkalohkoittain

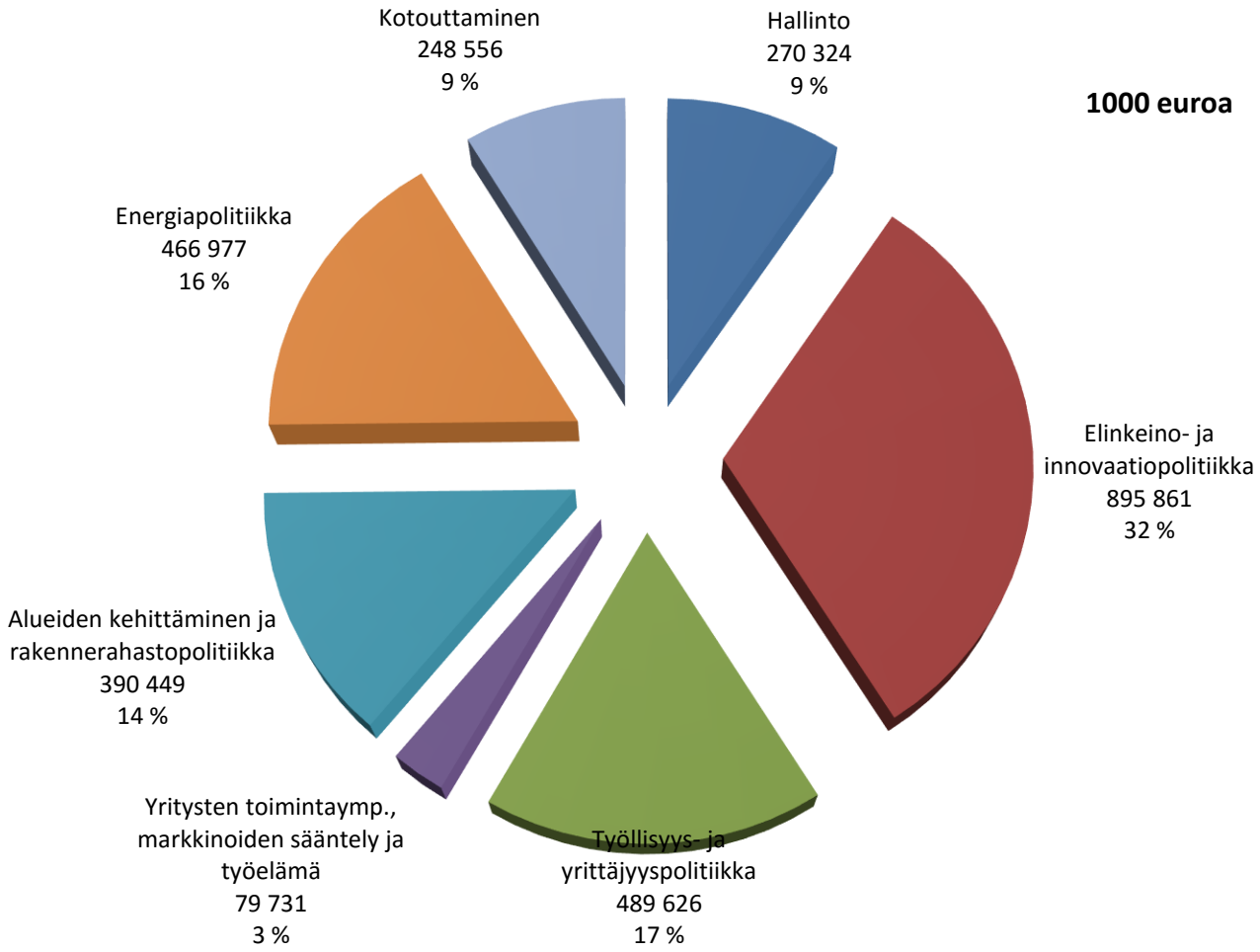

Keskeisiä tasomuutoksia vuoteen 2017 verrattuna

+ 500 M€ Finnveran lainavaltuus
+ 40,7 M€ Uusiutuvan energian tuotantotuki
+ 39 M€ Business Finlandin toimintamenot
+ 30 M€ Business Finlandin avustusvaltuus
+ 20 M€ Energiatuen valtuus
+ 14,7 M€ Valtion kotouttamiskorvaukset
+ 10 M€ Business Finlandin lainavaltuus

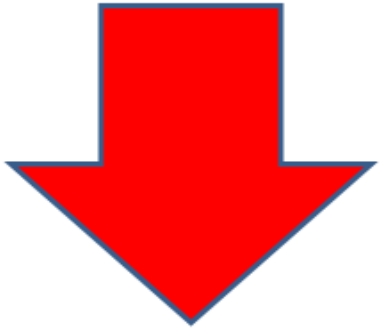

- 100 M€ Osakehankinnat
- 96,7 M€ Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut
- 34 M€ Valtionavustus Finpron toimintaan
- 23,6 M€ Business Finlandin avustusten maksatukset
- 16 M€ Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotuki
- 13,5 M€ LNG-terminaalien investointituki
- 12 M€ Energiatuki
- 10,5 M€ TE-toimistojen toimintamenot

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan keskeiset muutokset

Lisäykset

- **Business Finlandin avustusvaltuus +30 milj. euroa**
  - Avustusvaltuutta kasvatetaan hallituksen kehysriihen päätöksen mukaisesti
  - Vuonna 2018 avustusvaltuus 270,5 milj. euroa
- **Business Finlandin lainavaltuus +10 milj. euroa**
  - Lainavaltuuden lisäys on siirtoa Tekesin pääomasijoitusmomentilta
  - Lainavaltuus korotuksen jälkeen 156,8 milj. euroa
- **Suomen Teollisuussijoitus: 35 milj. euroa**
  - Kasvurahastojen rahasto III
  - Aikaansaadaan 100-150 milj. euron kokoinen kasvurahastojen rahasta =>> vipuvaikutuksen suuruusluokka 10x.

Vähennykset

- **Business Finlandin avustusten maksatukset -23,6 milj. euroa**
  - Maksatukset laskevat vuonna 2015 tehtyjen säästöpäätösten johdosta

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikan keskeiset muutokset

Vähennykset

- **Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut -96,7 milj. euroa**
  - Tutkintotavoitteisen työvoimakoulutuksen hankinnan siirto OKM pääluokkaan (-59 milj. euroa)
  - Aktiivimallin käyttöönotto (+25 milj. euroa)
  - Kotoutumiskoulutuksen vähentyminen (-23 milj. euroa)
  - Nuorisotyöttömyyteen kohdennettava paketti, jossa momentilta vähennetään 31,4 milj. euroa ja kohdennetaan uudelleen nuorten palvelujen varten tulosperusteisiin ostopalveluihin momentilla 32.30.51 15 milj. euroa, OKM:n ja STM:n momenteille yhteensä 13,4 milj. euroa ja TE-toimistojen toimintamenoihin 3 milj. euroa
- **TE-toimistojen toimintamenot -10,5 milj. euroa**
  - Kertaluonteisesti TE-palvelujen digitalisaatioon myönnettyjen määrärahojen poistuminen (-17 milj. euroa)
  - Ohjaamotoiminnan vakinaistaminen (+5 milj. euroa) ja ohjaamojen palvelukokonaisuuteen lisättävä uusi nuorille suunnattu psykososiaalisen tuen palvelupaketti (+3 milj. euroa)

Toimet nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi

- **Lisätään palkkatuen tarjontaa** alle 30-vuotiaiden nuorten 3kk ja 6kk määräaikaishaastatteluissa ja yhdistetään palkkatuen myöntämiseen työnhaku- ja työhönvalmennusta.
- **Lisätään tulosperustaisia hankintoja**, jotka kohdentuvat alle 30-vuotiaisiin nuoriin työnhakijoihin valtakunnallisesti. Palveluntuottajalle maksetaan tuloksesta, eli nuorten etenemisestä koulutukseen tai työhön.
- **Rakennetaan psykososiaalisen tuen palvelupaketti.** Palvelupaketin avulla nuoren työ- ja toimintakyvyn ongelmia ja työllistymisen esteitä voidaan torjua mahdollisimman varhain.
- **Lisätään järjestelmällisesti määräaikaishaastatteluihin osallistuvien nuorten ohjausta Uuden työn pilottiin.** Alustalla toimivat tahot tarjoavat mm. lyhyitä työkeikkoja ja laskutuspalveluita.
- **Valmistellaan selvitys määräaikaishaastatteluiden toimeenpanosta nuorten kohdalla.** Selvitetään millä välineillä haastatteluita nuorten kohdalla tehdään ja mitä työllistymisen esteitä nuoret ja toisaalta TE-virkailijat tunnistavat.
- **Ammatillisen koulutuksen tarjonnan lisääminen ja kohdentaminen erityisesti nuorisotyöttömyyden vähentämiseen.**
- **Kelan ammatillisen kuntoutuksen kriteereihin lisätään sairauden, vian tai vamman vaihtoehdoksi monialaisessa yhteistyössä tehty arvio nuoren olennaisesti alentuneesta toimintakyvystä.**

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut – määrärahatilanne alueilla 31.8.2017

Momentti 32.30.51, tilanne 31.8.2017	Määräraha	Sidottu	Sitomatta	Sidottu %
Uusimaa	160 885 504	116 594 441	44 291 063	72,5 %
Varsinais-Suomi	54 572 802	43 368 173	11 204 629	79,5 %
Satakunta	19 943 720	16 252 817	3 690 903	81,5 %
Häme	46 775 165	30 499 388	16 275 777	65,2 %
Pirkanmaa	53 637 055	44 729 645	8 907 410	83,4 %
Kaakkois-Suomi	35 312 048	28 094 986	7 217 063	79,6 %
Etelä-Savo	18 758 403	12 238 734	6 519 669	65,2 %
Pohjois-Savo	24 454 270	18 086 766	6 367 504	74,0 %
Pohjois-Karjala	21 907 239	15 627 986	6 279 253	71,3 %
Keski-Suomi	45 379 017	31 904 960	13 474 058	70,3 %
Etelä-Pohjanmaa	15 152 950	12 322 514	2 830 436	81,3 %
Pohjanmaa	21 697 264	18 235 670	3 461 594	84,0 %
Pohjois-Pohjanmaa	44 502 425	30 596 955	13 905 470	68,8 %
Kainuu	14 394 329	9 545 991	4 848 338	66,3 %
Lappi	26 160 638	18 392 033	7 768 606	70,3 %
YHTEENSÄ	603 532 830	446 491 058	157 041 772	74,0 %

Yritysten toimintaympäristön, markkinoiden sääntelyn ja työelämän keskeiset muutokset

Lisäykset

- **Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot +569 000 euroa**
  - Sote- ja maakuntauudistukseen liittyvä väliaikainen yrityskauppavalvonta ja markkinoiden toimivuuden edistäminen +280 000 euroa (4 htv)
  - Valmismatkaliikkeiden valvonta +390 000 euroa
- **Matkustajien paluukuljetukset ja korvaukset +1 milj. euroa**
  - Valtio varautuu maksamaan nopealla aikataululla mahdolliset matkustajien paluukuljetukset ja korvaukset matkapalveluyhdistelmien tarjoajan maksukyvyttömyystilanteessa

Energiapolitiikan keskeiset muutokset

Lisäykset

- **Uusiutuvan energian tuotantotuki +40,7 milj. euroa**
  - Tuotantotuen menot kasvavat aiemmin tehdystä metsähankkeen tukitason muutoksesta, markkinahintamuutosten, kapasiteetin kasvun ja päästöoikeuden hintamuutoksista johtuen
- **Energiatuen valtuus +20 milj. euroa**
  - E&i-strategia 5 milj. euroa ja uudelleenbudjetointi 15 milj. euroa
  - Lisävaltuudella voidaan edistää uuden energiateknologian ratkaisuja mm. biokaasun liikennekäyttöön, aurinkosähköön ja energiatehokkuutta parantavia ratkaisuihin liittyen
- **Sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurin edistäminen +3 milj. euroa**
  - Uusi e&i-strategian toimeenpanoon liittyvä momentti
  - Määrärahalla vauhditetaan sähköisten latausasemien ja biokaasua tarjoavia tankkausasemien rakentamista

Vähennykset

- **Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotuki -16 milj. euroa**
  - Määrärahatarve vähenee johtuen päästökaupan hintamuutoksista
- **LNG-terminaalien investointituki -13,5 milj. euroa**
  - Investointituen maksatukset vaihtelevat hankkeiden aikataulujen mukaan
- **Energiatuen maksatukset -12 milj. euroa**
  - Määrärahatason lasku johtuu biojalostamohankkeen peruuntumisesta

Julkisen t&k&i-rahoituksen kehitys

